

Sydbyen rykker sammen.

Af Harald Kvist

Radikale Venstre og Socialdemokraterne er for tiden i regering sammen. Det humper sådan lidt derudad. Jeg gætter, som gammel socialdemokrat, på, at de mest højresnoede radikale er trætte af de sociale demokrater, mens jeg er sikker på, at de fleste socialdemokrater er bekymrede over, at de radikale har vist sig så funklende blå, som tilfældet er. Alligevel er der et på overfladen velfungerende samarbejde mellem parterne.

Nogenlunde sådan ser jeg også på naboskabet mellem nabobyerne i det sydlige Aarhus, Mårslet og Tranbjerg. To små byer med hver deres profil, hver deres styrke og hver deres svagheder. Trods forskellighederne ser jeg tegn på, at de to byer snart havner i et fornuftsægteskab.

Tranbjerg

I 1972 rykkede jeg og min familie fra København til Aarhus af arbejdsmæssige årsager. Tranbjerg blev adressen. Vi ville gerne bo i eget hus, selv om opgaven syntes umulig med blot en helt almindelig løn. Løsningen blev et rækkehus på ikke ret mange kvadratmeter og ingen penge til overs i adskillige år. Vi endte i den by, hvor vi stadig bor, her mere end 40 år og flere boliger senere.

Vi vidste ikke, hvad vi gjorde, da vi havnede i Tranbjerg. Pengene, eller rettere mangel på samme, afgjorde det. Var godt klar over, at Tranbjerg ikke var verdens navle. Ikke verdens mest spændende sted. Ikke kulturens og åndsarbejdets arne. Men alligevel et bysamfund, som passede til os. Mand og kone og to små piger. Og når man er ung og selvsikker bliver man jo bestyrelsesmedlem og formand for alting i den lille by. Der var idrætsforeninger under sammenlægning til AIA Tranbjerg. Der var en skole, der skulle splittes op i to, Tranbjerg Skole og Grønløkkeskolen. Der var problemerne med de facadeløse veje gennem byen. Ingen lys. Ingen fortove. Der var de to bydele, brutalt adskilte af Landevejen mod Horsens.

Helt tilbage i 1960-erne var der mennesker i Tranbjerg, der mente, at byen skulle udvikle sig til et eksklusivt sted. De nye bydele hed Tranbjerg Haveby eller Villaby. Betegnelser, der for længt er glemte. Og det skete da heller ikke. Et kæmpestort odenseansk byggefirma satte sig på byen, som i en lang årrække kom til at hedde Koch-byen, opkaldt efter den fynske bygmester. Den gode historie er dog, at mange mennesker med helt almindelige indkomster fik råd til at begynde en tilværelse som selvejere i den by, der nu er vokset til små ti tusinde indbyggere. Et butikscenter med handelsmuligheder og kultur.

Tilbage står dog, at Tranbjerg er en arbejderby. Et sted, hvor de røde partier har deres højborg.

Mårslet

Nabobyen Mårslet er noget helt andet. Her bor åndsøliten. Ikke nødvendigvis de allermest velhavende. Hvis man vil signalere det, bor man nemlig i Skåde Bakker. Få hundrede meter fra Mårslet men en verden til forskel.

I Mårslet har man høje husstandsindkomster. Man er arkitekter, ingeniører, redaktører, bibliotekarer og så videre. Man læser bøger og man opfører sig pædagogisk korrekt.

Således gik det da også til, at landsbyen Mårslet, efter pres fra eliten i byen, fik sine berømte og berygtede trafikchikaner. De herlige forhindringer for normal trafikhastighed overalt i byen som gør, at al kørende trafik foregår i kravletempo. I Mårslet hygger man sig ved det, men i nabobyerne frygter man trafikmafiaen fra Mårslet, fordi den maser sig frem i overstadigt tempo for hurtigst muligt at nå frem til pædagogikken i Mårslet, som tvinger hastigheden ned.

Mårslet er en dejlig by. Der brygger man brændevin. Der er jazz og anden god musik. Kulturelt slår Mårslet Tranbjerg med flere længder. En koncertarrangør i byen lavede over mange år adskillige fantastiske musikbegivenheder i den lokale skoles kantine. Og vi fra nabobyerne valfartede til Mårslet for at tage del i festerne. Begivenheder, som vi savner den dag i dag.

Mårslet har et borgerhus, hvor jeg er kommet i mange år. For adskillige år siden var jeg til et 1. maj morgenmøde i huset. Det var som sædvanligt et hyggeligt morgenmøde med de på forhånd indforskrevne talere med deres politisk korrekte budskaber. Men pludselig dukkede en ikke indbudt mand op. Byens bedst kendte musiker fra Østjysk Musikforsyning var dukket op der, sidst på natten eller først på morgenen alt efter, hvordan man nu så på det. Hvid i hovedet. Stiv i kroppen. Store sorte solbriller. Uden forberedelse. Uden manuskript. Gående op og ned ad gulvet afleverede han en begavet svada. En skideballe til verden, som jeg sent vil glemme.

Fornuftsægteskabet

For mange år siden var jeg i en tiårig periode ansat som skrivende medarbejder på herværende avis, Århus Stiftstidende. Jeg havde Tranbjerg, Solbjerg og Hørning som dækningsområde. Mårslet blev dækket af min herlige kollega, Lars Lund. Det var dengang Stiften var så velfunderet i lokalområdet, at man udgav et dagligt tillæg, kærligt kaldet enten Kotidende eller Bondespalten, og som havde til opgave at beskrive verden lige udenfor Aarhus centrum. Et dejligt job for mennesker, som holdt af deres område.

En sen nat udbrød der brand på en gård – et stutteri i Obstrup – nogle få huse mellem Tranbjerg og Mårslet. Jeg kunne stå på loftsetagen i mit hus i Tranbjerg og se tragedien få hundrede meter væk. Det samme kunne Lars Lund fra sin overetage i Mårslet. Og midt i nattens gru ringede vi sammen om, hvem af os, der skulle dække denne begivenhed i grænselandet. Vi var jo begge på linjebetaling.

Nu, så mange år efter, at Lars Lund og jeg var i tvivl om grænsedragningen, ser jeg tegn på, at fornuftsægteskabet mellem vore to småbyer nærmer sig. Landbrugsjorden omkring Obstrup er nu sat til salg som villaparceller. I alle årene i Tranbjerg har jeg boet 50 meter fra de fritgående heste. Den herlighedsværdi forsvinder nu. Til gengæld får min familie og jeg en byggeplads og så altså en sammenbygning af Mårslet og Tranbjerg, som vi kan glæde os over.
